

Nr 115.

Ankom till riksdagens kansli den 1 augusti 1914 kl. 2 e. m

Memorial, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av väckta motioner angående inrättandet av en odlingslånefond för södra och mellersta delarna av landet.

(1:a avd.)

I tvenne inom riksdagen väckta likalydande motioner, nr 46 i första kammaren av herr *Kvarnzelius m. fl.* och nr 95 i andra kammaren av herr *Staaß m. fl.* hade hemställts, att riksdagen måtte för sin del besluta, att en särskild fond å 300,000 kronor skulle inrättas för befrämjande av uppodling av jord i andra delar av landet än Norrland och Dalarna, för vilken fond i mån av tillgång lån finge tilldelas landsting eller hushållningssällskap, som förklarar sig villigt att utlämna låneunderstöd till mindre jordbrukare för uppodling av till åker lämplig mark;

att inflytande räntor å de från fonden utlämnade lån måtte ingå till fonden för att tillsammans med fondens övriga tillgångar användas för det med fonden avsedda ändamålet;

att fonden skulle förvaltas av statskontoret;

att under utgifter för kapitalökning i vad angår jordbruksdepartementet för år 1915 anvisa ett anslag av 100,000 kronor, att under benämning »allmänna nyodlingsfonden», utgå av lånemedel;

samt att i fråga om erhållande och tillgodonjutande av lån ur fonden skulle gälla de allmänna villkor och bestämmelser, som vore fastställda för norrländska nyodlingsfonden.

I sitt utlåtande, nr 63, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning, i vad angår jordbruksärendena, hade utskottet i punkt 11 hemställt, att riksdagen måtte, i anledning av herrar Kvarnzelius m. fl:s och Staafts m. fl:s förevarande motioner, besluta,

a) att en särskild fond å 300,000 kronor skulle inrättas för befrämjande av uppodling av jord i andra delar av landet än Norrland och Dalarna, för vilken fond i mån av tillgång lån finge tilldelas landsting eller hushållningssällskap, som förklarar sig villigt att utlämna låneunderstöd till mindre jordbrukare för uppodling av till åker lämplig mark;

b) att fonden skulle förvaltas av statskontoret;

c) att under utgifter för kapitalökning i vad angår jordbruksdepartementet för år 1915 anvisa ett anslag av 100,000 kronor att, under benämning »allmänna nyodlingsfonden», utgå av lånemedel;

d) samt att i fråga om erhållande och tillgodonjutande av lån ur fonden skulle gälla de allmänna villkor och bestämmelser, som vore fastställda för norrländska nyodlingsfonden, med den skillnad likväl, att beloppet av den ränta som skulle erläggas å erhållet odlingslån, bestämdes till fyra procent.

Enligt utskottet därefter tillhandakomna protokollsutdrag hade kamrarna bifallit vad utskottet i detta utlåtande hemställt; båda kamrarna med den ändring i mom. c, att ordet »att» å den näst sista raden och orden »utgå av lånemedel» å sista raden uteslutits samt andra kammaren med den ändring beträffande mom. d, att de i slutet av momentet förekommande orden »med den skillnad likväl, att beloppet av den ränta, som skall erläggas å erhållet odlingslån, bestämmes till fyra procent» utelämnats.

I fråga om storleken av den ränta, som skulle erläggas å erhållet lån från ifrågavarande fond, hade alltså kamrarna fattat olika beslut, i det att första kammaren, i enlighet med utskottets hemställan, bestämt räntan till fyra procent samt andra kammaren, jämlikt motionärernas hemställan, fastställt densamma till tre procent.

Utskottet, som det ålåg att sammanjämka de skiljaktiga besluten, hemställde i sådant avseende, i memorial nr 66, att vardera kammaren, med frånträdande av sitt förut fattade beslut i ämnet, såvitt det strede mot vad utskottet föresloge, måtte besluta,

a) att en särskild fond å 300,000 kronor skulle inrättas för befrämjande av uppodling av jord i andra delar av landet än Norrland och Dalarna, för vilken fond i mån av tillgång lån finge tilldelas landsting eller hushållningssällskap, som förklarar sig villigt att utlämna låneunderstöd till mindre jordbrukare för uppodling av till åker lämplig mark;

b) att fonden skulle förvaltas av statskontoret;

c) att under utgifter för kapitalökning i vad angår jordbruksdepartementet för år 1915 anvisa ett anslag av 100,000 kronor under benämning »allmänna nyodlingsfonden»;

d) samt att i fråga om erhållande och tillgodonjutande av lån ur fonden skulle gälla de allmänna villkor och bestämmelser, som äro fastställda för norrländska nyodlingsfonden, med den skillnad likväl, att beloppet av den ränta, som skulle erläggas å erhållet odlingslån, måtte bestämmas till *tre och en halv procent*.

Enligt utskottet sedermera tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren med avslag å utskottets hemställan vidhållit sitt förut i frågan fattade beslut, varemot andra kammaren bifallit utskottets hemställan.

För frågans avgörande genom gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som, i likhet med första kammaren, vill, att riksdagen skall bestämma räntan å erhållet lån från ifrågavarande fond till fyra procent, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, bestämt räntan till tre procent.»

Stockholm den 31 juli 1914.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

Vid slutbehandling inom utskottet av ifrågavarande ärende hava närvarit herrar: Persson, Ericsson, Odelberg, Paulson, Pers, Lindblad, Linders, Andersson, greve Hamilton, Öberg och Kronlund, greve Wachtmeister, Ingeström, Rosén, Ekerot och Tysk.
